

BESLUITENLIJST OPENBAAR

Openbare vergadering van het Bestuur van Reinigingsdienst Waardlanden d.d. 10 februari 2025

Aanwezig:

Arco Bikker
Mark de Boer
Ton van Maanen
Jan Nederveen
Jürgen Rau

Gemeente Molenlanden
Gemeente Gorinchem
Gemeente Vijfheerenlanden
Gemeente Hardinxveld-Giessendam
Interim directeur/secretaris Waardlanden

Alsmede:

Marc Advocaat
Gitta Spruit
Iris Keasberry
Caroline Redelijkheid

afdelingsmanager Informatiemanagement Waardlanden
beleidsmedewerker Waardlanden
beleidsmedewerker Waardlanden
managementassistente (verslag)

Agendapunt	Besluit
1. Opening en mededelingen - Ter kennisname: Zwerfafval monitoring- Eindrapport 2024 - Update evaluatie strategienota	Aangezien de heer Bikker iets verlaat is, opent vicevoorzitter, de heer De Boer de vergadering en heet hij alle aanwezigen welkom. De heer Demmers heeft zich vanwege ziekte afgemeld. Het bestuur benadrukt het belang van een tijdige aanlevering van stukken, zodat er voldoende voorbereidingstijd is en onderwerpen zorgvuldig kunnen worden besproken. Waardlanden erkent deze behoefte en geeft aan de aanlevering in de toekomst strakker te willen organiseren. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat de doorlooptijd van bestuursbesluiten vaak kort is, wat de beschikbare voorbereidingstijd kan beperken. Er wordt afgesproken om binnen deze kaders te kijken naar mogelijke verbeteringen in het proces. <u>Ter kennisname: Zwerfafvalmonitoring- Eindrapport 2024</u> Omdat het rapport een grote hoeveelheid informatie bevat, is ervoor gekozen het ter informatie te agenderen. De conclusies en belangrijkste bevindingen uit het rapport moeten structureel worden opgenomen in de P&C-cyclus. Het is wel van meerwaarde om het gehele rapport te delen, omdat hierin op detailniveau inzicht wordt gegeven in de situatie per individuele gemeente. Tijdens de bespreking wordt benadrukt dat het rapport niet alleen relevant is voor de monitoring van zwerfafval, maar ook van belang is voor de bredere discussie over educatie en de Dienstverleningsovereenkomsten. Hierbij wordt ingegaan op de vraag hoe om te gaan met zwerfafval en waar de verantwoordelijkheden liggen tussen gemeenten en Waardlanden. Het is essentieel om gezamenlijk vast te leggen wie waarvoor verantwoordelijk is en welke partij welke rol op zich neemt. Bijplaatsingen worden in het rapport meegenomen als onderdeel van het zwerfafval, maar er is ook een duidelijke uitsplitsing gemaakt om hier meer inzicht in te krijgen. Uit de rapportage kunnen waardevolle lessen worden getrokken. Waardlanden ontwikkelt zich steeds verder in het operationeel oppakken van deze problematiek. Milieucoaches spelen hierin een actieve rol en werken samen met de BOR-afdelingen van de gemeenten aan effectieve oplossingen. De monitoring wordt vooralsnog alleen ambtelijk gedeeld. Indien de uitkomsten echter leiden tot structurele acties die financiële consequenties hebben, zullen deze onder het kopje 'zwerfafval' in de begroting worden opgenomen.

	<u>Update evaluatie strategienota</u> Er wordt een update gegeven over het proces rondom de evaluatie van de strategienota. De evaluatie is in volle gang, waarbij de bewonersenquête een belangrijk onderdeel vormt. Deze enquête heeft 5100 reacties opgeleverd, wat duidt op een hoge respons. De eerste resultaten zullen eerst intern in het MT worden besproken en vervolgens op 14 april in de bestuursvergadering met het bestuur worden gedeeld. Tijdens de bestuursvergadering van 14 april wordt het bewonersonderzoek vastgesteld, samen met het plan van aanpak voor bijplaatsingen. Op 7 mei vindt een radenbijeenkomst plaats, waarin het rapport in vrijwel definitieve vorm wordt gepresenteerd. Voordat dit gebeurt, zal het rapport nog met het bestuur worden besproken. Aangezien deze bijeenkomst kort na de meivakantie plaatsvindt, wordt besloten om op 6 mei een voorbespreking te organiseren. Dit biedt de gelegenheid om de voorbereiding af te ronden en eventuele laatste details te bespreken.
2. Ter informatie: reeds vastgestelde besluitenlijst openbare vergadering 11/12/2024	De besluitenlijst wordt voor kennisgeving aangenomen. De heer Rau koppelt terug over het verkennende gesprek met de gemeente Altena over afvalinzameling. De conclusie is dat de voorgestelde samenwerking, zonder deelname aan de GR en met inzet van Waardlanden-middelen per 2026, in de huidige vorm niet haalbaar of wenselijk is. Deze terugkoppeling is reeds gedeeld met de voorzitter.
3. Beleid containers gele deksel	Bij de invoering van Diftar is afgesproken deze regeling te beëindigen. Op 7 december 2023 heeft Waardlanden per brief aan de betrokken inwoners gemeld dat de inzameling via gele dekselcontainers zou stoppen. Naar aanleiding van vragen en reacties van gebruikers heeft het bestuur destijds besloten de maatregel uit te stellen en opnieuw te beoordelen. De discussie richt zich op de balans tussen kosten, service en milieu. Vanuit milieuoogpunt vormt dit een 'Diftar-lek', wat mogelijk wijst op onrechtmatig gebruik. Bovendien kan Waardlanden niet goed beoordelen wie recht heeft op deze regeling. Gemeenten hanteren hierin verschillende standpunten. Molenlanden kiest ervoor de regeling zelf voort te zetten en werkt aan een eigen proces, dat vóór de zomer van 2025 verder wordt uitgewerkt en met de gemeenteraad wordt besproken. Het bestuur besluit dat de besparing als gevolg van het beëindigen van de regeling verwerkt wordt in de begroting, zodat gemeenten maatwerk binnen de beschikbare middelen mogelijk kunnen maken. De jaarlijkse kosten van €17.000, die eerder door de BV aan de GR werden gefactureerd, komen hiermee te vervallen. Dit wordt verwerkt in de begroting van 2026, met de kanttekening dat dit mogelijk niet leidt tot een directe besparing, maar tot een beperking van de toekomstige kostenstijging. Daarnaast wordt benadrukt dat toekomstige aanvullende taken financieel beter in beeld moeten worden gebracht. Het moment van overdracht van de gele deksels naar Molenlanden wordt afgestemd op dat van de andere gemeenten, uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025. Het bestuur besluit het voorstel conform vast te stellen met aanvullingen: 1. Stoppen met de huidige werkvorm van de containers met gele deksels voor mensen die slecht ter been zijn. 2. Uitschakelen van de regeling in Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam en Vijfheerenlanden, uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025. 3. Overdragen van de gele deksel containers aan de gemeente Molenlanden, uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025. 4. Verzenden van inwonersbrieven aan de gebruikers van de gele deksel containers in Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden en Vijfheerenlanden over bovenstaande besluiten.

	5. Financiële afwikkeling: De besparing als gevolg van de beëindiging vloeit terug naar de gemeenten, en de financiële gevolgen worden verwerkt in de begroting van 2026.
4. Rommelmarkt regeling	Waardlanden stelt voor de huidige rommelmarkt-regeling per 1 januari 2026 uit te faseren en te vervangen door advies over het verminderen van reststromen. In 2025 geldt een overgangsregeling met een maximale vergoeding van €750 per rommelmarkt voor de huidige gebruikers. Als dit bedrag wordt overschreden volgt hiervoor een factuur. Sinds 2019 faciliteert Waardlanden de afvoer van reststromen via afzetcontainers, maar het aantal gebruikers is sterk afgenomen. In 2024 maakten slechts 13 rommelmarkten gebruik van de regeling, terwijl anderen alternatieve oplossingen vonden. Rommelmarkten dragen bij aan circulariteit, maar vormen ook een potentieel Diftar-lek. De wijziging verlaagt de administratieve lasten en kosten voor Waardlanden en sluit beter aan bij het huidige beleid. Waardlanden verwacht enige weerstand, vooral van markten met grote reststromen. De rommelmarktorganisatoren die in 2024 gebruik maakten van de regeling worden persoonlijk geïnformeerd. De rommelmarkten worden gezien als onderdeel van het circulaire netwerk en zullen dus worden ondersteund door adviezen van de milieucoaches. In 2026 zullen de verwerkingskosten volledig worden doorberekend. Vrijwilligers kunnen met hun eigen milieupas altijd zelf gescheiden grondstoffen naar de milieustraten brengen. Hiervoor worden instructies gegeven. Deze wijziging vraagt om inzicht in de financiële gevolgen voor 2026 en verder. De kosten in 2025 bedragen maximaal €10.000. Aangezien er een maximering is, en er ook tweejaarlijkse rommelmarkten zijn, lag het daadwerkelijke structurele bedrag in de afgelopen jaren mogelijk hoger. De gemiddelde kosten van de afgelopen drie jaar moeten in mindering worden gebracht op de begroting en terugvloeien naar de gemeenten. Bij voortzetting van de regeling kunnen de kosten oplopen, omdat overige rommelmarkten dan ook weer aanspraak kunnen maken op deze regeling. In de conceptbegroting moet worden aangegeven welke regelingen zijn gestopt en wat de financiële gevolgen daarvan zijn. Molenlanden stemt in met de maximale vergoeding van €750 in 2025. Voor de toekomst wil de gemeente dit in overleg met de raad bepalen, gezien de gevoeligheid van het onderwerp. Daarom vraagt Molenlanden om voorlopig nog niet met de rommelmarktorganisaties te communiceren over de uitfasering door Waardlanden in 2026. Het bestuur besluit om de gezamenlijke inzet van Waardlanden voor de rommelmarktregeling af te bouwen en dit als volgt uit te werken: Het bestuur besluit het voorstel conform vast te stellen met aanvullingen: 1. Instemmen met het uitfaseren van de huidige rommelmarkt-regeling per 1 januari 2026 en dit te vervangen door de mogelijkheid tot advies over het verminderen van reststromen. 2. Instemmen met een maximale vergoeding van €750 per rommelmarkt in 2025 voor de huidige gebruikers van de regeling. 3. Instemmen dat de inzet van Waardlanden per 1 januari 2026 stopt en dat gemeenten indien gewenst verantwoordelijk worden voor de verdere uitwerking van de regeling.
4. Evaluatie sponsorregelingen maatschappelijke initiatieven en evenementen 2024 & Aanbevelingen vervolg 2025-26	Op 4 november 2024 is de evaluatie van de sponsorregelingen gepresenteerd en heeft het bestuur om een notitie verzocht. De peildatum voor de evaluatie was eerder tot 1 september, maar is nu uitgebreid naar het hele jaar. Er zijn verder geen nieuwe conclusies uit de evaluatie gekomen. 2025 is een

overgangsjaar waarin er niets verandert en de organisatorische voorbereidingen voor het vervolg gerealiseerd kunnen worden. Voor 2026 worden 2 scenario's voorgesteld waaruit het bestuur gevraagd wordt te kiezen. De jaarcontracten van maatschappelijke initiatieven zijn met één jaar verlengd. Met hen is al gecommuniceerd dat vandaag een besluit wordt genomen over het vervolg. Nieuwe aanvragen voor evenementen worden bij indiening geïnformeerd over de besluitvorming.

Het bestuur bespreekt of de regeling moet worden stopgezet en of er een Plus-DVO moet komen, of dat solidariteit behouden blijft. Een Plus-DVO is niet van toepassing, omdat de opdracht aan de BV voor dienstverlening aan maatschappelijke initiatieven en evenementen losstaat van de GR. Gemeenten kunnen afvalinzameling integreren in het vergunningstraject en hierin eventueel een tegemoetkoming verwerken. De exacte invulling hiervan wordt per gemeente verder uitgewerkt.

De inkomsten van de BV lopen terug door de afgesproken winstverdeling, en het bestuur staat voor de keuze of de regeling op deze manier moet worden voortgezet. De BV had als voordeel dat de afvalstoffenheffing lager kon worden gehouden en moest worden afgescheiden om te voldoen aan de wet Markt en Overheid. Indien de regeling blijft bestaan, brengt dit kosten met zich mee. De discussie over de inzet van de BV-winst wordt als een apart onderwerp beschouwd, waarvoor een specifiek voorstel moet worden opgesteld.

Vorig jaar was het proces tijdrovend, maar veel aanvragen zijn herhalingen van voorgaande jaren. Er wordt besproken hoeveel tijd dit nog vergt. De beoordeling of evenementen voldoen aan de sponsorcriteria zal eenvoudiger zijn. Tegelijkertijd hebben evenementen de neiging elk jaar te groeien en zijn de tarieven verhoogd. Hierdoor blijven maatwerkbeoordeling van de gevraagde dienstverlening, budgetbewaking en de contractopmaak noodzakelijk.

Er is behoefte aan verdere afstemming waarbij gemeenten een grotere rol krijgen. Als er geen besluit wordt genomen, blijft de verantwoordelijkheid bij Waardlanden liggen. Er bestaat enige koudwatervrees over de hoeveelheid werk die het overnemen van de uitvoering voor gemeenten met zich meebrengt.

Financieel vraagt deze discussie om verdieping, en er wordt nagedacht over hoe sponsorgelden uit de winst van de BV verdeeld moeten worden.

Het bestuur besluit dat Waardlanden de regeling stopt, en gemeenten gezamenlijk of zelfstandig bepalen of en hoe zij dit proces willen vormgeven. Gemeenten nemen hierin het initiatief en werken de financiële en organisatorische consequenties nader uit zodat zij voor de zomer intern een beslissing nemen over het vervolg en organisaties tijdig geïnformeerd kunnen worden.

De oorspronkelijke gedachte vanuit de strategienota om een educatief programma "levenslang leren" aan de sponsorregelingen te koppelen is in het proces verloren gegaan. Het teruggeven van de regeling aan gemeenten betekent dat milieudoelstellingen minder direct worden ondersteund. Gemeenten kunnen echter via hun eigen vergunningverlening en subsidieverstrekking bijdragen en voorwaarden stellen, zoals het inzetten van de Milieucoach en wijzen op de SUP-wetgeving, om de samenhang met circulaire doelstellingen te behouden.

Het is mogelijk om het sponsorbudget van €90.000 over te dragen aan de gemeenten, maar de ambtelijke capaciteit van Waardlanden kan niet worden verminderd. De werkzaamheden zijn namelijk verdeeld over verschillende afdelingen. Daarnaast moet worden onderzocht hoe het dividend uit de BV kan

	worden gesplitst, zodat dit vrijvalt in de begroting, en of de huidige verdeling in de toekomst behouden blijft. Het bestuur besluit tot conform vaststelling: 1. Neemt kennis van de notitie 'Evaluatie sponsorregelingen maatschappelijke initiatieven en evenementen 2024 & Aanbevelingen vervolg 2025-26' en de bijbehorende managementsamenvatting. 2. Neemt kennis van de aanbevelingen en besluit Scenario 2 uit te werken: Waardlanden stopt met de regeling, en de gemeenten bepalen gezamenlijk of zelfstandig hoe zij dit proces willen vormgeven. De gemeenten nemen hierin het initiatief, met ondersteuning van Waardlanden. De gemeenten werken de financiële en organisatorische consequenties voor de zomer nader uit.
5. Spoorboekje P&C producten 2025	Het bestuur spreekt zijn waardering uit over de duidelijkheid van de structuur en vindt het prettig dat hierin helderheid is gebracht. Het bestuur besluit tot conform vaststelling: Vaststelling Spoorboekje P&C-producten 2025
6. Financiële verordening 2025	Het bestuur besluit tot conform vaststelling: 1. In te stemmen met de gewijzigde tekst van de financiële verordening in artikel 6 lid 4 2. De financiële verordening 2025 vast te stellen en de financiële verordening 2024 in te trekken.
7. Kaderbrief 2026	De kadernota dient als discussiedocument voor het bestuur, waarvan de uitkomsten in de begroting worden verwerkt. De controllers van de gemeenten hebben voorgesteld om de post onvoorzien te verlagen van €250.000 naar €50.000. Alhoewel Waardlanden geen voorstander is van een hoge onvoorziene post, wordt dit bedrag nu voorgesteld vanwege de strakke financiële sturing in de afgelopen periode. In de toekomst kan dit bedrag weer lager worden vastgesteld, maar het biedt nu flexibiliteit om snel te kunnen schakelen. Er wordt gesproken over de noodzaak van een stabiele en gecontroleerde financiële positie, inclusief een minimumreservering. Argumenten hierover worden gedeeld, en de discussie over reserves moet worden meegenomen in de begroting. Vooruitlopend op de evaluatie is voorgesteld de variabele tarieven in 2026 te laten stijgen om de financiële prikkel tot het scheiden van restafval te verhogen. Het bestuur besluit echter de variabele tarieven niet bij voorbaat te verhogen, maar eerst de evaluatie af te wachten. De voordelen van Diftar moeten duidelijk worden weergegeven in de begroting. Het bestuur besluit tot conform vaststelling Bespreken kaderbrief 2026
8. Rondvraag	Waardlanden had een presentatie voorbereid over de vergelijking van de afvalstoffenheffing en de afval- en grondstoffen met de buurgemeenten (regionale benchmark). Door tijdgebrek is besloten deze eerst in een overleg met de heer De Boer te bespreken. Als dit aan de wens voldoet, wordt het onderwerp in de volgende vergadering opnieuw op de agenda gezet.

Aldus vastgesteld en goedgekeurd door alle bestuursleden van Reinigingsdienst Waardlanden

	
A.C. Bikker Voorzitter	J.A.P. Rau Secretaris